

Barne - og likestillingsdepartementet
Postboks 8036 Dep
0030 OSLO

BARNE-OG LIKESTILLINGSDEP.	
Arkivkode:	323.00
Dato:	31.9-08
Saksnr:	2008/02106 - 052

Deres ref.:

Vår ref.: 200802510-3/CSK/008

Dato: 01.09.2008

**NOU 2008:9 BARNELOVUTVALGETS FORSLAG TIL ENDRINGER I
BARNELOVEN - HØRINGSUTTALELSE FRA BARNERETTSGRUPPA VED DET
JURIDISKE FAKULTET, UNIVERSITETET I TROMSØ**

Vedlagt følger en høringsuttalelse til Barnelovutvalgets forslag til endringer i barneloven, NOU 2008:9. Høringsuttalelsen er utarbeidet av Barnerettsgruppa ved Det juridiske fakultet, Universitetet i Tromsø.

Vennlig hilsen

Trude Haugli
Trude Haugli
dekan

Christin Skjervold
Christin Skjervold
leder forskningsseksjonen

DET JURIDISKE FAKULTET

Administrasjonen

Universitetet i Tromsø, No-9037 Tromsø, tlf 77 64 40 00, e-post postmottak@uit.no, <http://uit.no>
førstekonsulent Christin Skjervold, tlf 77 64 52 47, faks 77 64 47 75, e-post christin.skjervold@jus.uit.no

Barnerettsgruppa v/ Det juridiske fakultetet
Universitetet i Tromsø
9037 TROMSØ

Barne- og likestillingsdepartementet
Postboks 8036 Dep
0030 OSLO

Tromsø 26.08.08

Høringsuttalelse til Barnelovutvalgets forslag til endringer i barneloven, NOU 2008:9

Vi viser til ovennevnte dokument, samt Barne- og likestillingsdepartementets høringsbrev av 09.05.08. Barnerettsgruppa ved Det juridiske fakultet Universitetet i Tromsø, består av forskere som på ulikt vis arbeider med barnerettslige problemstillinger og temaer. Gruppa har gått gjennom Barnelovutvalgets forslag og ønsker å komme med enkelte merknader.

Generelle kommentarer

Innledningsvis vil vi bemerke at det nok har vært og fortsatt er mange barn som har for lite kontakt med en av sine foreldre, særlig etter foreldres samlivsbrudd. Vi vil imidlertid påpeke at barneloven ikke er årsaken til dette, da denne ikke forhindrer, men tvert i mot forsøker å tilrettelegge for at barnet opprettholde god kontakt med begge foreldre. Vi er enig i at det likevel vil være positivt med lovendringer som i enda større grad legger til rett for økt kontakt mellom barn og foreldre, men slike endringer må ikke gå på bekostning av barns interesser.

I forlengelsen av dette finner vi grunn til å bemerke at den foreliggende NOUen, til tross for tittelen "Med barnet i fokus", synes å være nokså styrt av andre interesser enn hensynet til barnet. Eksempelvis fordelingsrettferdighet, likestilling og styrking av især fedres rettigheter, uten vilje til å knytte plikter til rettighetene. Hensynet til barnet burde etter vår mening ha vært mer fremtredende i drøftelsene.

Samvær

Når det gjelder samværsrett heter det på s 62 at utvalget finner definisjonen av "vanlig samværsrett" for upresis og knapp. På bakgrunn av dette forslås det en relativt stor økning i omfanget av "vanlig samvær". Vi vil her bemerke at utvalgets forslag ikke synes å være særlig mer presist enn det som i dag gjelder, at det kun vil være gjennomførbart i tilfeller hvor foreldrene bor i nærheten av hverandre og at økningen i omfang synes stor. Eksempelvis kan det nevnes at lovforslaget henviser til en ferietype -høstferie- som ikke praktiseres i alle deler av landet, og at "vanlig samværsrett" etter økningen vil omfatte et samvær som er langt større enn hva som

faktisk er "vanlig". Det kan være uheldig at en lov viser til "vanlig samværsrett" som noe som ikke vil være gjennomførbart for mange av dem det gjelder.

Det er videre bra at spørsmålet om å knytte plikter til samværsretten, blir tatt opp i utredningen. Utvalgets vurderinger og konklusjon med hensyn til dette synes imidlertid i dårlig samsvar med barns rett til samvær med sine foreldre og med målsettingen om økt samvær mellom barn og begge foreldrene. Vi finner det uheldig at utvalget ikke på noen måte vil pålegge den samværsberettigede noen plikter, og vi finner de vurderinger og argumentasjoner som utvalget anfører til dette spørsmålet, svært lite tilfredsstillende. Hensynet til barnet har på ingen måte fått gjennomslag her. Det synes gjennomgående å være et stort misforhold mellom de forventninger og forpliktelser som påligger barna og bostedsforeldrene, i forhold til de krav som stilles til den samværsberettigede. Det er uheldig.

Bostedskompetansen

Utvalgets flertall foreslår at kompetansen til å ta beslutning om å flytte med barnet innenlands, bør høre inn under foreldreansvaret, slik at begge foreldre med del i foreldreansvaret må samtykke for at barnet skal kunne flytte. Målsettingen med forslaget er å sikre barnet regelmessig samvær med den forelder det ikke bor sammen med. Målsettingen med forslaget synes god, men det kan rettes flere innvendinger mot selve forslaget. For det første er del i foreldreansvaret verken en forutsetning for samvær, eller noe som direkte leder til samvær. Forslaget vil dermed ikke nødvendigvis lede til at målsetningen nås. Videre vil forslaget ikke fremme økt samværsrett så lenge det bare gjelder den av foreldrene som bor sammen med barnet. Dersom et slikt forslag skal innføres synes det nokså klart at det også må gjelde den av foreldrene som har samværsrett. Hvis denne forelder fritt kan flytte til et annet sted av landet, vil det i like stor grad gå ut over barnets rett til samvær. Hvis målet faktisk er å sikre barnet regelmessig samvær med begge foreldrene, synes det åpenbart at "flytteforbudet" må gjelde begge foreldrene. Slik forslaget nå fremstår, synes det kun egnet til og motivert av et ønske om å sikre den samværsberettigede forelders rettigheter.

Vi vil i tillegg bemerke at det kan være meget gode grunner til at noen ønsker eller må flytte innenfor landets grenser, og vi tror ikke det å forhindre slike flyttinger nødvendigvis vil medføre en god situasjon for barnet.

Delt bosted

Utvalgets flertall foreslår at domstolene skal gis kompetanse til å idømme delt bosted, mot foreldrenes ønske. Løsningen med delt bosted fordrer meget stor grad av enighet og samarbeid mellom foreldrene, og vi kan ikke se at et slikt samarbeid kan påtvinges. I verste fall vil et slikt påtvunget nært samarbeid gjøre barnets hverdag meget vanskelig. Delt bosted bør kun beholdes de tilfellene hvor foreldrene faktisk dokumenter en viss grad av samarbeidsegenskaper, ved å kunne enes om en slik løsning. Vi fraråder flertallets forslag.

Tvangsfullbyrdelse

Utvalgets flertall foreslår at fysisk avhenting skal være tilgjengelig som tvangsmiddel for gjennomføring av samværsrett. For oss fremstår det som et stort paradoks at utvalget på den ene siden ikke vil utøve noe press eller tvang for å få den samværsberettigede forelder til å stille opp på samværene, samtidig som barnet skal

kunne utsettes for tvangsavhenting for å gjennomføre de samme samværene. En slik løsning kan ikke sies å være i tråd med prinsippet om barnets beste, og kan lede til svært traumatiske og skadelige situasjoner for barn. Også dette forslaget fremstår som en klar prioritering av den samværsberettiges interesser, på bekostning av barnets. Vi fraråder at flertallets forslag følges.

Med hilsen

Barnerettsgruppa ved Det juridiske fakultetet, Universitetet i Tromsø

v/ Lena R. L. Bendiksen